

**OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE KONTROLY A ZABRÁNENIA ŠÍRENIA
AFRICKÉHO A KLASICKÉHO MORU OŠÍPANÝCH V POPULÁCII DIVIAČEJ ZVERI**

Regionálna veterinárna a potravinová správa Liptovský Mikuláš (ďalej len RVPS), príslušná podľa § 8 ods. 3 písm. e) v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení

n a r i a d' u j e

**užívateľovi poľovného revíru Ostrô: PZ Ostrô, 032 22 Liptovský Trnovec,
IČO: 00621587**

v zastúpení štatutára: Ján Jaňák, Liptovské Matiašovce 29, 032 23 Liptovská Sielnica

o p a t r e n i a

na zabezpečenie kontroly a zabránenia šírenia afrického moru ošípaných (ďalej len AMO), klasického moru ošípaných (ďalej len KMO) v populácii diviačej zveri

A. Vymedzenie oblasti s pasívnym monitoringom AMO a KMO

Oblasť s pasívnym monitoringom AMO tvoria okresy Liptovský Mikuláš a Ružomberok alebo ich časti, ktoré nepatria podľa Národného kontrolného programu pre AMO (KMO) v diviačej populácii na rok 2019 do nárazníkovej (-ých) oblasti (-i) AMO.

B. Pre užívateľa poľovného revíru sa nariaďuje:

1. Celoročný intenzívny lov diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie. Lov diviačej zveri je vykonávaný za účelom monitoringu AMO a znižovania denzity diviačej zveri v poľovnom revíri. Toto opatrenie sa vzťahuje aj na poľovné revíri, v ktorých sa chov a lov diviačej zveri neplánuje.
2. Opatrenia na zníženie denzity diviačej zveri a dosiahnutie normovaných kmeňových stavov:

- a) celoročný zákaz prikrmovania raticovej zveri jadrovým krmivom okrem zveri chovanej vo zverniciach;
- b) intenzívny lov diviačej zveri na vnaďiskách. V poľovnom revíri môže byť zriadené najviac jedno vnaďisko na 300 aj začatých ha poľovnej plochy. Na vnaďisku v jednom dni môže byť prítomné najviac 5 kg jadrového krmiva a to len za účelom lovu. Vnaďenie nesmie byť v žiadnom prípade zdrojom krmiva pre diviaky na udržiavanie populácie hlavne počas zimného obdobia. Poľovný hospodár vedie evidenciu vnaďísk (počet a umiestnenie) na mape poľovného revíru.
3. Asanáciu uhynutej diviačej zveri v zmysle ods. 2, písm. a), b), čl. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002.
4. Dodržiavať pri manipulácii s ulovenými diviakmi, ich zvyškami ako aj s uhynutými diviakmi, opatrenia zabraňujúce šíreniu AMO resp. KMO.
5. Opatrenia na odber a predkladanie vzoriek na vyšetrovanie **ulovenej zdravej diviačej zveri** v počte **0 ks**, všetkej **ulovenej zveri so zmenami správania** a nájdenej **uhynutej diviačej zveri**. Pritom za uhynutú zver sa pokladá aj všetka zver usmrtená inak ako lovom (napr. usmrtená dopravným prostriedkom, veľkou šelmou a pod.) Vzorku od uhynutej diviačej zveri je nevyhnutné doručiť na RVPS do 24 hodín od nálezu kadáveru, alebo najneskôr v nasledujúci pracovný deň.
6. V prípade, že z uhynutého diviaka nie je možné odobrať vzorku na vyšetrenie, ohlásiť ihneď túto skutočnosť RVPS na telefónne číslo 044/5523814.
7. Vykonávať monitoring u diviačej zveri **počas celého roka 2019**. Odber vzoriek musia vykonávať osoby vyškolené na prehliadku zveri po ulovení na mieste alebo osoby vyškolené regionálnou veterinárnou a potravinovou správou na odber vzoriek na AMO.
8. Viest' užívateľom poľovného revíru o každom ulovenom, uhynutom diviakovi a rozdelení diviny dôslednú evidenciu.
9. Predkladať mesačne príslušnému okresnému úradu odboru pozemkovému a lesnému hlásenia o love a úhyne diviačej zveri podľa ich usmernenia.
10. **Pri vydávaní povolenia na lov diviačej zveri poskytnúť lovcovi informačné letáky týkajúce sa nariadení AMO, kľúčovej úlohy poľovníkov a biologických zásad manipulácie s diviakmi .**

C. Za dodanie vzorky na laboratórne vyšetrenie sa považuje:

- ak je vzorka dodaná na RVPS Liptovský Mikuláš resp. stredisko Ružomberok v čo najkratšom čase od jej odberu,
- ak vzorka obsahuje minimálne jeden z orgánov alebo tkanív (mandle, slezina a oblička). Okrem toho je možné odobrať dve vzorky z iných lymfatických tkanív, ako sú retrofaryngeálne, príušné, mandibulárne lebo mezenterálne lymfatické uzliny a vzorka ilea. V pokročilom štádiu rozkladu kadáveru je vhodné odobrať na laboratórne vyšetrenie dlhú rúrovitú kosť resp. hrudnú kosť.
- ak vzorka z ulovených diviakov obsahuje krvnú zrazeninu,
- ak sú k vzorke priložené údaje o dátume ulovenia, revíri, katastri ulovenia, veku, pohlaví, správaní sa diviaka pred ulovením a mene strelca.

D. Finančná úhrada za dodanie vzoriek :

Finančná úhrada bude vyplatená v zmysle pokynov Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Bratislava , ktoré sú zverejnené vyvesením na obvyklom viditeľnom mieste na RVPS,

Finančné úhrady za dodanie vzoriek sú v roku 2019 nasledovné :

- 40 EUR za vzorky z každého nájdeneho uhynutého diviaka,
- 10 EUR za vzorky z každého uloveného diviaka,
- 30 EUR za ulovenú diviačicu a lanštiačku po predložení ich pohlavných orgánov

Bez uvedenia čísla identifikačnej značky nie je možné vyplatiť úhradu za vzorku z uloveného diviaka, ulovené diviačice a lanštiačky (neplatí pri uhynutých diviakoch).

V prípade ulovenia virologicky pozitívnych ako i nájdenej uhynutých diviakov na AMO alebo KMO, ktoré boli neškodne odstránené, či už kafilerickým podnikom, spálením alebo hlbokým zakopaním, bude vyplatená náhrada na základe žiadosti predloženej na príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu o stanovenú finančnú úhradu predložením faktúry spolu s prílohou (príloha č. 5 Národného kontrolného programu pre AMO alebo KMO v diviačej populácii na rok 2019).

- 67 € užívateľovi poľovného revíru za každého uloveného virologicky pozitívneho diviaka bez rozdielu veku a hmotnosti;
- 50 € za každého virologicky pozitívneho uhynutého diviaka, pričom pri náleze uhynutého diviaka na nepoľovných pozemkoch, užívateľovi najbližšieho poľovného revíru, pričom ten, kto uhynutú zver nájde, je povinný upovedomiť o tom užívateľa poľovného revíru alebo OÚ odbor pozemkový a lesný alebo príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu.

O d ô v o d n e n i e

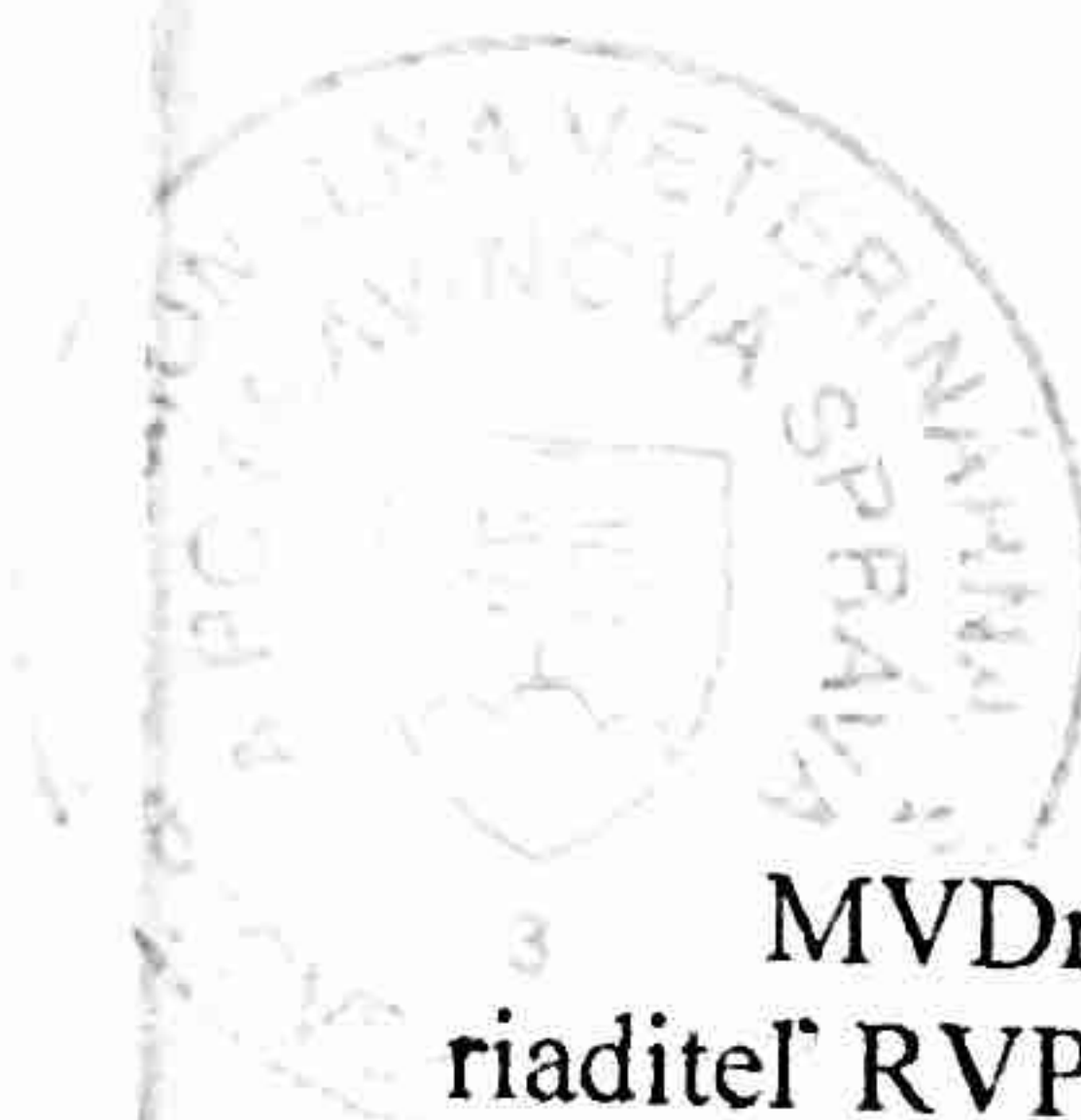
Africký mor a klasický mor ošípaných sú choroby, ktoré podliehajú hláseniu v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení. Ide o prenosné ochorenia s veľkou schopnosťou rýchleho šírenia, v dôsledku čoho vznikajú vážne ekonomické straty v hospodárstve, vrátane ohrozenia medzinárodného obchodu. V súčasnosti sa africký mor ošípaných vyskytuje na Ukrajine v bezprostrednej blízkosti Slovensko – ukrajinskej hranice, v Českej republike Poľsku a Maďarsku . Tieto opatrenia bolo nutné vydať na zabránenie vzniku a šíreniu afrického a klasického moru ošípaných.

Na základe vyššie uvedených skutočností bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti týchto opatrení.

Vydáním těchto opatření sa rušia opatrenia na AMO č. j. 294/2018-OP vydané dňa 6.3.2018.

Poučenie

Podľa § 52, písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení na nariadovanie a zrušovanie opatrení sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

MVDr. Ján Stupka
riaditeľ RVPS Liptovský Mikuláš

Doručuje sa:

Na vedomie:

- ŠVPS SR Bratislava, Botanická č. 17, 842 13 Bratislava
- Okresný úrad Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor,
- Obvodná poľovnícka komora v Liptovskom Mikuláši
- Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Liptovskom Mikuláši

Príloha: Informačný leták o AMO, úloha poľovníkov, biologické opatrenia na manipuláciu s diviakmi

Zoznam dezinfekčných prostriedkov účinných proti vírusu AMO a KMO

Africký mor ošípaných (AMO) u domácich ošípaných a diviakov

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky Bratislava

- akútna, vysoko nákazlivá choroba domácich ošípaných a diviakov
- prenosný priamym kontaktom s chorým alebo uhynutým zvieratom, výkalmi a sekrétmi infikovaného zvierata, prípadne konzumáciou tepelne neopracovaných produktov z infikovaných zvierat
- prejavuje sa vysokou horúčkou (až 42°C), ktorá môže trvať až niekoľko dní, apatiou, krvácaniami v podkoží, na miazgových uzlinách, vnútorných orgánoch a zväčšenou slezinou
- u gravidných prasníc sa prejavuje potratmi
- charakteristický vysokou, takmer 100% úmrtnosťou zvierat
- **Ide o neliečiteľnú chorobu, ktorá ale nie je prenosná na ľudí a iné druhy zvierat**

Chovy ošípaných – prevencia

- ✓ dodržiavať v chovoch **základy biologickej bezpečnosti** (dôkladné oplotenie farmy, dezinfekčné brody, evidencia a kontrola pohybu dopravných prostriedkov a osôb, prezliekanie zamestnancov a návštevníkov farmy, dodržiavať čierno-biely systém)
- ✓ **zamedziť uniknutiu diviakov** do areálu farmy, prípadne ich kontaktu s krmivom a stelivom
- ✓ rešpektovať **zákaz skrmovania kuchynských odpadov** a výrobkov z diviacieho mäsa
- ✓ **zákaz skladovať krmivo** pre ošípané v dosahu diviakov
- ✓ **zákaz skladovať podstielkovú slamu** v dosahu diviakov min. 90 dní pred jej použitím
- ✓ pravidelné klinické prehliadky zvierat v chove

Užívatelia poľovníckych revírov (diviaky) – prevencia

- ✓ odber a zaslanie vzoriek na vyšetrenie od všetkých nájdených **uhynutých diviakov**
- ✓ neškodné odstránenie kadáverov uhynutých diviakov do **kafilérie alebo hlbokým zakopaním (2m) resp. spálením na mieste úhynu**
- ✓ intenzívny odlov diviacej zveri (selektívny) počas celého roka a vyšetrenie všetkých **chorých a podozrivých diviakov**
- ✓ dodržiavanie normovaných kmeňových stavov, vekovej a pohlavnej štruktúry populácie, lovom všetkých vekových kategórií
- ✓ **zákaz prikrmovania diviakov** (výnimka iba za účelom vnadenia)
- ✓ dodržiavanie **biologických zásad** pri manipulácii s telami a vývrhmi z ulovených diviakov
- ✓ odber a zaslanie vzoriek na vyšetrenie **od ulovených diviakov podľa inštrukcií RVPŠ**

Prenos nákazy prostredníctvom ľudského faktora- Odhadzovanie zvyškov potravín iba do uzatvárateľných nádob na potraviny !

Na Slovensku sa AMO doposiaľ nikdy nevyskytol, avšak v súčasnosti sa vyskytuje vo viacerých krajinách – na Ukrajine, v Poľsku, Maďarsku, Českej republike, Belgicku, v pobaltských krajinách a vo východnej Európe. Najväčším nebezpečenstvom rozšírenia AMO na územie SR predstavuje možné zavlečenie nákazy prostredníctvom infikovaných diviakov alebo ľudským faktorom. Preventívna vakcinácia diviakov a domácich ošípaných nie je možná.

PEDOX-PAA/30	POLYCHEM s.r.o.	Acetic peroxide; Hydrogen peroxide
ANTI-GERM TRAYDIP	Anti-Germ Slovakia, s.r.o.	Phenylphenol
ANTI-GERM TRAYDOU	Anti-Germ Slovakia, s.r.o.	Phenylphenol
Dezanol	AQUASYSTEM s.r.o.	aktívny chlór
ANTI-GERM TRAYOR	ANTI-GERM Slovakia, s.r.o.	Phenylphenol
Multi Des GA	Decart, s.r.o.	Glutaraldehyde; Didecyldimethylammoniumchlorid; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride
Disinfect S	Arthur Schopf Hygiene GmbH & Co. KG	Acetic peroxide
Comfort Plus	Schulke SK, s.r.o.	Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride; Glutaraldehyde; Oxalaldehyd
HYPRED FORCE 7	HYPRED SA	Glutaraldehyde; Didecyldimethylammoniumchlorid; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride
W5 DEZINFEKČNÝ PROSTRIEDOK S CHLÓROM NA DEZINFEKČIU VODY A POVRCHOV	Lidl Slovenská republika v.o.s.	Hydrochlorous acid, sodium salt
OXYCHLORINE	Oxychlorine, s.r.o.	in-situ aktívny chlór
FINK - Antisept T plus	FINK TEC spol. s r.o.	Glutaraldehyde; Formaldehyd; Benzyl-C12- alkyldimethyl ammonium chloride
EXAKT	GUYOKRMA, spol. s r.o.	Didecyldimethyl ammoniumchlorid; Benzyl-C12- alkyldimethyl ammonium chloride; Glutaraldehyde
VULKAN	GUYOKRMA, spol. s r.o.	Didecyldimethyl ammoniumchlorid; Benzyl-C12- alkyldimethyl ammonium chloride; Glutaraldehyde
VIROBACTER	HYPRED SAS	Acetic peroxide

DEZINFEKČNÉ PRÍPRAVKY ÚČINNÉ NA AMO REGISTROVANÉ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Názov prípravku	Držiteľ rozhodnutia o registrácii	Účinná látka
SUPRACHLOR - BT	ATANI s.r.o.	Sodium dichloroisocyanate dihydrate
CHLORAMIN TM	Schulke SK, s.r.o.	Benzensulfonamide, N-chloro-4 metyl-sodium salt
Valiant Catalyst D	Ecolab s.r.o.	Chlorine oxid
Chlorasept D	Ecolab s.r.o.	Hydrochlorous acid, sodium salt
DOWICIDE 1 Flake Antimicrobial	Dow Benelux B.V.	Phenylphenol
GALCUP	MIKA BRATISLAVA s.r.o.	Oxalaldehyde; Glutaraldehyde
SAVAGRO BASIC	Schulke SK, s.r.o.	Hydrochlorous acid, sodium salt
PODOGEL	HYPRED S.A	Glutaraldehyde; C12-18 alkyl dimethyl benzyl ammonium chloride; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride
Anti-Germ Deska R	Anti-Germ Slovakia, s.r.o.	Glutaraldehyde; C12-18 alkyl dimethyl benzyl ammonium chloride
ProCura CL	Anti-Germ Slovakia, s.r.o.	Hydrochlorous acid, sodium salt
Acetic peroxide	Acetic peroxide	Acetic peroxide
ANTI-GERM TRAYFILM	Anti-Germ Slovakia, s.r.o.	Phenylphenol
BIOCID 30	Tekro, spol. s.r.o.	Jodoform
GPC 8	Tekro, spol. s.r.o.	Glutaraldehyde; Didecyldimethyl ammoniumchlorid
IVASAN Farm	BIOVETA SK spol. s r.o.	Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride
BANOX aktivtabs	BANCHEM, s.r.o.	Sodium dichloroisocyanate dihydrate
Inciprop Hoof D	ECOLAB s.r.o.	Glutaraldehyde; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride
SUPRACHLOR B	ATANI s.r.o.	Sodium dichloroisocyanate dihydrate
BANOX HP	BANCHEM s.r.o.	Hydrochlorous acid, sodium salt
VIROCID	CID LINES NV/SA	Didecyldimethyl ammoniumchlorid; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride; Glutaraldehyde
VIRKON S	SEVARON s.r.o.	Pentapotassium bis(peroxymonosulphate) bis(sulphate)
CID 20	CID LINES NV	Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride; Glutaraldehyde
UCARCIDE 24 Antimicrobial	Dow Benelux B.V.	Glutaraldehyde
UCARCIDE 50 Antimicrobial	Dow Benelux B.V.	Glutaraldehyde
ProPuro	M.K.M. spolocnost s.r.o	aktivny chlór
Polana V3	Hydina SK s.r.o.	Glutaraldehyde; Formaldehyde; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride

Polana DEKSON baza	Hydina SK s.r.o.	Acetic peroxide; Hydrogen peroxide
Chloramin T	Schulke SK, s.r.o.	Benzensulfonamide, N-chloro-4 metyl-sodium salt
Chlórnan sodný technický	FORTISCHEM a.s	Hydrochlorous acid, sodium salt
Anti- Germ ACTIFLASH	Anti-Germ Slovakia, s.r.o.	Hydrogen peroxide
OXYKVART	BANCHEM, s.r.o.	Hydrogen peroxide; C12-18 alkyl dimethyl benzyl ammonium chloride
Medicarine	ECOLAB s.r.o.	Sodium dichloroisocyanuete dihydrate
EWABO ALDEKOL DES FF	Ing. Elena Kalúzová- PIG TECH	Glutaraldehyde; Didecyldimethyl ammoniumchlorid; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride
EWABO ALDEKOL DES 03	Ing. Elena Kalúzová- PIG TECH	Formaldehyde; Glutaraldehyde; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride
5P	BANCHEM, s.r.o.	C12-18 alkyl dimethyl benzyl ammonium chloride
5P PLUS	BANCHEM, s.r.o.	C12-18 alkyl dimethyl benzyl ammonium chloride
AKTIVIT HP	BANCHEM, s.r.o.	Hydrochlorous acid, sodium salt
BANOX	BANCHEM, s.r.o.	Hydrochlorous acid, sodium salt
SUPRACHLOR	ATANI s.r.o.	Sodium dichloroisocyanuete dihydrate
KYSELINA PEROXYOCTOVÁ	Brenntag Slovakia s.r.o.	Acetic peroxide; Hydrogen peroxide
CircoSuper AFM	GEA Farm Technologies Slovakia spol. s r.o.	Hydrochlorous acid, sodium salt
ASiRAL Persteril 15	ASiRAL Industriereiniger GmbH	Acetic peroxide; Hydrogen peroxide
PEDILINE PRO	CID LINES NV/SA	Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride; Didecyldimethylammoniumchlorid; Glutaraldehyde
PEDOX-PAA/50	Polychem s.r.o.	Acetic peroxide; Hydrogen peroxide
BlueMAX Barrier	BouMatic-Gascoigne Melotte SPRL	Phenylphenol
Oxykol	Ing. Elena Kalúzová PIG TECH	Acetic peroxide
PERFO GRIF	HYPRED S.A.	Acetic peroxide; Hydrogen peroxide
VIRAGRI PLUS VT49	Diversey Slovensko, s.r.o	Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride; Glutaraldehyde; Didecyldimethylammoniumchlorid
FINK - ViroSept®	FINK TEC spol. s r.o.	Didecyldimethylammoniumchlorid; Glutaraldehyde
SUPRACHLOR EXTRA	ATANI s.r.o	Sodium dichloroisocyanuete dihydrate
ProCura PE	Anti-Germ Slovakia, s.r.o	Acetic peroxide
PODOCUR SV	HYPRED S.A.	Glutaraldehyde; Benzyl-C12-alkyldimethyl ammonium chloride
Chloramix D	Schulke SK, s.r.o.	Sodium dichloroisocyanuete dihydrate